GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esc de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunătória.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru scrie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 52. **Brasiovu 21/9 Iuliu** **1869.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 16 Iuliu. Dilele din urma ale lunei trecute, in care s'au tienutu examenile publice la gimnasiulu rom. gr. orientalu de aici, au fostu adeveratu dile de serbatóre pentru noi Brasovenii, delectandune la sporiulu facutu in anulu acesta de catra tenerimea studiósa. Cá totudéun'a asia si acum s'a inchiatu anulu scolasticu in diu'a ss. apostoli Petru si Pavelu. Examenile celoru 7 clase gimnasiale s'au tienutu dela 23—26 inclusivu. Éra in 28 s'a depusu examenele de maturitate de catra studentii clasei VIII. In 29 dupa celebrarea servitiului divinu in beseric'a St. Nicolau si dupa rugatiunea de multiamita pentru inchiarea anului scolasticu, la care a participatu efori'a scóleloru precum si corpulu profesorailor si unu numeru insemnatu din cetatiani, au venitu cu totii cu micu cu mare in sal'a cea pompósa a gimnasiului nostru pentru cetirea clasificatiuniloru. Aici se aflau mai multi frati de dincolo, parintii si tutorii copiiloru, cari frecuentéza gimnasiulu nostru. Festivitatea s'a deschisu prin prof. Dr. Mesiota, aratandu istoriculu acestui institutu dela cladirea lui pana astadi, descrindu cu colori vii tóte fasele, prin care a trecutu gimnasiulu acesta, si aratandu tóte pedecele, cu care a avutu a se lupta bravii Brasoveni pentru sustienerea lui pana in diu'a de astadi. Dupa acea s'au celitu clasificatiunile premiandusse scolarii eminenti. In fine cuventa s. s. d. protopopu Iosifu Baracu cá comisariu denumitu din partea Exc. Sale metropolitului br. de Siaguna, exprimandu-si multiamirea cu sporulu manifestatu la aceste examine si multiamindu totudeodata si publicului pentru caldurós'a participare atatu in decursulu examenioru catu si la cetirea clasificatiuniloru. Cu peptulu plinu de multiamire a parasitu dupa acea publiculu palatulu museloru, luandu-si unu suveniru frumosu despre calificarea tenerimei studióse de aici. Déca e adeverata maxima, ca „sciinti'a e putere", putemu privi cu bucuria in viitoriu, pentru ca sciinti'a se latiesce pe di ce merge in poporulu romanu cu tóte asupririle si greutatile, cu care se lupta necontenitu. „Rogate si si lucra" era proverbiulu strabuniloru nostri, rogate si invatia, se fia devis'a nóstra, ca-ci istori'a ne arata, ca fiacare poporu „fia elu ori catu de asupritu, -si ajunge mai curendu séu mai tardiu, prin staruintia neobosita, tient'a presupta. — Inainte romani si nici odata se nu desperamu. — Cu inceputulu anului scolasticu 1869/70 se va deschide aici la Brasiovu clas'a I reale, precum si o scóla comerciala romana. Salutamu cu bucuria pasulu acesta intr'o sfera, care pentru noi romanii este de o importantia fórte mare. Cu deosebire facemu atenti pe fratii nostrii de preste Carpati, cá se-si tramita prunciі la aceste institute intocmite dupa modelulu celoru d'antai institute europene de categori'a acésta, si se inceteze de a mai tramite pe fii loru in fraged'a junia prin tieri straine, unde a fostu, suntu si vorn fi totudéun'a espusi coruptiunii si efeminarii.

Totu deodata recomandamu parintiloru si tuturiloru de copii noulu stabilimentu, formatu de o societate de 5 profesori dela gimnasiulu mare de aici pentru ingrigirea eleviloru, cari voiescu se cercetéza vreunulu din institutele amintite mai susu, care se va deschide la inceputulu anului scolasticu, adica la 1-a Septembre 1869. —

Impartasiri de resortu resbelicu, deslarvatóric.

Preturiulu ostaticu austriacu séu statulu maioru din Vien'a scóse si mai scóte la lumina, multe, intr'unu reportu oficialu despre resbelulu Austriei din 1866. In acestu reportu memoréza si despre atitud'a ce o tienu legiunea maghiara in starea cea critica de atunci, dar' ne potemu inchipui, ca in ce feliu de spiritu si modalitate facia cu maghiarii. Diurnalulu „Honvéd" afla dar' cu cale a indreptá catra statulu maioru austriacu urmatóriele cuvinte, dupa „M. P.":

„Acestu corpu inca totu-si inchipuesce, ca face pe organulu camarilei austriace si scrie istoria din punctu de vedere contrariu maghiariloru si reactionariu austriacu. Elu vatama pe poporulu prusianu, unulu dintre cei mai credintiosi aliati ai natiunei maghiare; ei vatama óstea Saxoniei; vatama simtiulu comunu alu natiunei maghiare. Din acésta causa corpulu acestui comunu ostaticu, care se platesce si din banii natiunei maghiare, sei descoperimu urmatóriele, si inca in acea convictiune, ca interpretamu (talmacimu) chiaru opiniunea intregei natiuni maghiare fara deosebire de partita:

„De cate ori se afla suspensa constitutiunea maghiara, resbelulu in contra Austriei ori cu arm'a ori cu pén'a e obligaminte santa patriotica" (asia si nu simtiulu de libertate si egalitate in contra despotismului, cum predicá apostolii loru emigrati insielandu opiniunea publica européna, ci pentru despotismulu maghiaru facia cu celelalte nationalitati? Descoperire acésta, pe care nu o mai pote dá nimeni de mintiuna, pentruca o dice „Honvéd" pe contulu intregei natiuni maghiare, cu vorba atatu de categorica, incatu se potu clatiná si solzii de pe ochii maghiaroniloru, cari inaltiau pana la ceriu motivulu si tient'a luptelora maghiare pentru libertate, pe care acum o vedemu si o voru vedé si ei, déca nu le voru fi ochii impaianjiniti, ca e imbracata numai in maghiarea). „Resbelulu pentru libertate (maghiara) din anulu 1848 facine lu tiene de o gloria; intocma a deoblegatu pe natiunea maghiara totu ce au facutu legiunile maghiarie din Itali'a si Prusi'a, si planurile loru au fostu tientitórie la eliberarea natiunei maghiare de sub jugulu austriacu. Déca statulu maioru c. r. nu se póte inaltia la acestu punctu de vedere maghiaru nationalu, déca nu póte vedé, ca pana in catu vatama reportulu acestu oficiosu simtibilitatea comuna maghiara, se nu i cada cu mirare, déca natiunea maghiara va cauta totudéun'a cu mania ascunsa spre vulturulu cu dóue capete si spre flamur'a negru-galbena si dupace statulu maioru c. r. scrie istoria, ei spunemu, ca ce va scrie despre elu istoriculu maghiaru: „Statulu maioru c. r. austriacu a adusu o nenorocire fara margini casei regesci maghiari. In timpu de pace a sapatu sub iubirea poporului maghiaru catra cas'a regésca, a atitiatu pe cele dóue parti ale imperiului austriacu una in contra altei'a, a desteptatu témiditatea puteriloru straine, ér' in resbelu totu au perdutu batai'a decidatória, de ceea ce nu ne putemu mira. Pentruca cum ar' si puté fi unu corpu destoinicu in resbelu spre mari fapte, déca elu in timpu de pace dovedesce nesce apucaturi atatu de meschine si marginite."

Acestu secretu publicu lu sciea vercare patriotu din Ungari'a; inse pentru cei de din afara, pentru indreptarea opiniunei publice este una dovada mai mare decatu orce excoptiune, dovada autentica si nefalibile, care póte convinge pe versicine, cá se-si faca judecata drépta despre orce cuventu, orce promisiuni, orce glorificari, cari esu din gur'a maghiarului, ca ele n'au nici unu simbure, nici o umbra macaru de libertate comuna, ci numai de cea exchisiru maghiara, candu vorbesce de libertate constitutionale si de aruncarea jugului, dupa cum singuru marturisesce acésta descopere a lui „Honvéd." — Dar' óre nationalitatile Ungariei n'au facia cu maghiarii si ele politic'a loru, pana candu voru esi din, din nóptea ignorarei si pana candu se voru vedé tractate prin lege cu perfecta pretiuire, nu cu cea ecuitabile, care e egale arbitriului, ci cu cea drépta, cuvenita dupa merite si portarea sarcineloru unei fiacareia? Respunsulu ilu voru da ele pe catu nu l'au datu. —

Victoria in caus'a autonomiei scolarie.

Scimu din Nr. 48, ca ministeriulu r. ung. de cultu si instructiune notificá denumirea supremului directoru scolariu pentru cerculu Transilvaniei, a fostului secretariu guberniale Alexandru Páll la capeteniele tuturoru confesiuniloru, si ca consistoriulu superiore reformatu din Clusiu sub presiedinti'a br. Kemény, ca curatoru, a tramisu indata cá respunsu, nu complemente, ci una representatiune cu consciintia de sene, in care consistoriulu reformatu dise, ca fiindu scólele reformate scóle pure confesionali sustienute nu din midiulócele statului: asia denumirea supr. directore, catu privesce la scólele reformate, o considera cá candu n'ar existe, totuodata a scrisu la colegiulu din Aiudu, cá se nu accepteze visit'a lui Sandru Páll, déca va veni in calitate de directore.

Acum se referesce, ca succesulu acestei representatiuni, a esitu victoriosu, dupa cum ésa invincerea, nu la babe, ci la eroi, chiaru dupa referada diurn. clusiane si „S. d. W.", ca-ce ministeriulu de cultu r. ung. in respunsulu la representatiunea consistoriului evang. reformatu din Clusiu dechiará, ca voiesce a respecta dreptulu autonomu alu besericei evang. reformate si pe viitoriu, cá si pana acum (adica fara amestecu?), ca denumirea supr. directoru nu o a notificatu consistoriului super. cu intentiune, cá cum ar' vrea a extende cerculu activitatii lui si la scólele evang. reformate, ci a facutu acea notificare singuru numai pentru orientarea de lipsa in privinti'a coatingerei imprumutate a institutelor scolarie, s. c. l. si consistoriulu primi acestu respunsu in 4 Iuliu in conoscientia cu deplina odihnire din partesi, in catu privesce nejignirea si neamestecului in autonomi'a scóleloru confesionale? — Unde capulu are conscientia de sene si de dreptulu autonomiei sale, acolo se respingu periculele si cele parute, din departare, ér' nu candu se afla asiediate si incarcate pe gutu. Asia e, inse éca ce va se dica sinódele mestecate! Reformatii, cu beserica cu mireni cu totu, suntu de acordu, acolo poporulu are deplina incredere in administrarea si supravighiarea scóleloru confesionali, incatu nu voru altu amestecu; ce voru face inse acele confesiuni, in cari scólele isolate de poporulu mireanu, se supravighiaza si controléza numai de catra feciele beserititiesci?! — Acolo chiaru confesionistii respectivi voru mană ap'a pe mór'a inghitirei autonomiei beserice si scolarie, ca-ce voru recurge la ajutoriulu statului in contra intiepenitureloru ultramontanistice si exclusivistice de mireni, si statulu dupa iscusitai si spre scopulu acesta fabricatai lege nu va respunde, cá la consistoriulu evang. reformatu, ce se va folosi de ocasiune a matura de pre

paretii cei mucediti si pravuiti ai autonomieloru colorualte confesiuni tóta lancedial'a si imbotia'a, dupa cum si are obligatiunea competinte dupa legea ce si o a facutu cu acestu scopu. Astepte numai respectivii indelungu si totu amane cu convocarea sinódeloru mixte, ca odata se voru destepta isolati cá cucuh, apoi potu fi nu numai ultramontani, dar' si ultramarini, ca nimene nu le va mai calca pragurile. — Se n'o tienemu de gluma cá se nu provocamu porniri funeste; in locu de victorii. —

Statutulu organicu

alu bisericei ort. romane din Ungari'a si Transilvani'a aprobatu,

„Bud'a-Pesti-Közlöny“ din 11 Iuliu a. c., lu publica asia:

NOI FRANCISCU IOSIFU I.,

din grati'a lui Dumnedieu Imperatulu Austriei, Regele Boemiei s. c. l. si Regele apostolicu alu Ungariei.

Salutarea Nóstra regésca tuturoru, pre cari privesce cans'a acést'a in presentu séu li va privi in viitoriu.

Dupa ce in intielesulu articulului 9 de lege 1868 § 2: metropoli'a de sene statatória infiintiata pentru romanii greco-orientali, egalu indreptatita cu cea a serbiloru precum si redicarea episcopiei ardelene de relegiunea greco-orientale la archiepiscopia s'a inarticulatu in lege.

Dupa ce in intielesulu § 3 alu aceleiasi legi; cei de relegiunea greco-orientale suntu indreptatiti, pre langa despartirea in dóue provincie bisericesci independinte un'a de alt'a, afacerile loru bisericesci, scolare si cu privire la aceste cele fundationali, intre marginile legiloru tierei, a le conduce, regulá independinte in adunarile loru bisericesci convocate din timpu in timpu, fiacare deosebitu, pre langa Nóue facut'a incunoscintiare previa din partea respectiviloru metropoliti, si ale administrá in intielesulu prescriseloru aprobate de Noi, compuse in aceste congrese pre calea organeloru loru propri:

Din consideratiune catra executarea ordinatiunei acestei legi, pentru regularea afaceriloru bisericesci a metropoliei greco-orientali romane, a celoru scolare si fundatiuniloru privitórie la aceste, *ministrulu nostru ungurescu de culte si instructiune* publica a asternutu inaintea Nóstra sub titlulu de „Statutu organicu“, urmatóriele decisiuni aduse de congresulu nationalu bisericescu alu romaniloru de relegiunea greco-orientale, convocatu in Sibiiu pre langa decisiunea Nóstra facuta in 14 Augustu 1868; si adica:

Dupa introducerea ce tractéza despre cuprinsulu partiloru constitutive ale provinciei bisericesci:

I. Despre parochi.
II. Despre protobresbiterate.
III. Despre monastiri.
IV. Despre eparchii.
V. Despre metropolia.

Dimpreuna cu regularea afaceriloru tienetórie de aceste, scolari si fundationali, si cu organisatiunea congresului nationalu bisericescu.

Aceste decisiuni, la sustenerea opinatória a ministrului Nostru de culte si instructiunea publica — le aprobamu si intarimu cu urmatóriele modificatiuni:

A) In punctulu I alu dispusetiuniloru generali se se dè expresiune dreptului pré inaltu de supravighiare ce Nóue ne compete; éra punctulu IX se se modifice in intielesulu acel'a, ca invoirea impreunata in privinti'a constituirei sinodului comunu se face cu congresulu greco-orientale serbescu.

B) In § 6 de calificatiunea membriloru sinódului parochiale se se tiena si maiorenitatea si conformu acesteia se se modifice si §§ respectivi 40 si 91.

C) Decisiuniloru §§-loru 13, 55 si 122, ce se referu la afacerea scolaria, respective la a invetiamentului suntu a se aduce in consunantia cu ordinatiunile (rendeleteivel) respective ale articulului de lege 38 din 1868.

D) In §§ 105 si 157 e a se intercide acea dispusetiune, conformu carei nou alesulu episcopu respective metropolitu — dupa intarirea primita dela Noi — depune inaintea Nóstra juramentulu de fidelitate.

E) §§ 116, 159 si 162 suntu de a se modificá in acelu intielesu, ca asesorii respectiveloru consistorie, scolari si fundationali se alegu numai pentru durat'a unui periodu de alegeri la sinodu — respective la congresu.

F) In §§ 151 si 156 e de a se intercide acea dispusetiune; ca atatu in privinti'a convocarei ordinari a congresului catu si acelei pentru alegerea metropolitului se ni se faca Nóue — conformu articulului 9 de lege din 1868 § 3 — insciintiare previa.

G) § lu 175 despre intrebuintiarea limbei romane e de a se aduce in concordantia cu ordinatiunea respectiva a § lui 9 art. 9 de lege din 1868 si a art. 44 din 1868.

Decisiunile compuse conformu acestoru modificatiuni si prin Noi intarite suntu urmatóriele:

STATUTU ORGANICU

alu bisericei ortodoxe romane din Ungari'a si Transilvani'a.

Dispusetiuni generali.

I. Beseric'a ortodoxa romana din Ungari'a si Transilvani'a cá beserica autonóma, dupa dreptulu ei canonicu garantatu si prin art. de lege alu IX din anulu 1868 — pre langa sustienerea pré inaltului dreptu de supraveghiare alu Majestatei Sale inviolabile — -si regulédza, administréza si conduce afacerile sale bisericesci, scolari si fundationali in tóte partile si factorii ei constitutivi independinte dupa form'a representativa.

Statutulu organicu presente privesce dara la organisarea bisericei ortodoxe romane din intrég'a provincia metropolitana din Ungari'a si Transilvani'a.

II. Elementulu acestei provincii metropolitane este: clerulu si poporulu credintiosu, éra partile constitutive ale ei suntu: 1. Parochiele. 2. Protopresbiteratele. 3. Monastirile si 4. Eparchiele.

III. Pusetiunea, ce are in beserica clerulu si poporulu provinciei metropolitane, i da dreptulu de a participá individualminte ori prin representantii la tóte actiunile bisericesci, scolari si fundationali, -si i impune datori'a de a suportá tóte greutatile, dela cari este conditionata bunastarea bisericei.

Fiacare parte constitutiva a metropoliei are dreptu a regulá, administrá si conduce independinte de alta parte constitutiva sie-si egala afacerile sale bisericesci, scolari si fundationali, — si fiacare parte constitutiva mai mica -si continua actiunile sale bisericesci, scolari si fundationali, — in afacerile partiei constitutive mai mari pana la metropolia prin representantii sei.

IV. Tóte actiunile partiloru constitutive amintite in punctele precedinti se indeplinescu prin sinódele parochiali, protopresbiterali, eparchiali, si *prin congresulu nationalu bisericescu*, (sinodulu metropolitanu).

V. Pentru administrarea si conducerea afaceriloru bisericesci, scolari si fundationali se va asiedia cate unu comitetu si cate o epitropia in fiacare parochia si protopresbiteratu, éra in eparchia si metropolia cate unu consistoriu.

VI. Jurisdictiunea bisericésca atatu in afacerile judeciali, catu si cele administrative se va exercitá prin scaunele protopopesci, cá instantí'a 1-a, prin consistoriele diecesane respective archidiecesane cá instantí'a 2-a si prin consistoriulu metropolitanu cá instantí'a a 3-a.

Dispusetiuni speciali voru indicá obiectele in privinti'a caror'a cursulu instantieloru se schimba.

VII. Spre efectuirea vreunei dispusetiuni, ce se face prin vreo jurisdictiune séu autoritate bisericésca, se potu intrebuintiá numai midiulóce bisericesci si morale.

In casuri extraordinarie de renitintia inse, spre sustienerea ordinei bune, se póte recurá si asistinti'a potestatiei civile.

VIII. Susu atinsele parti organice ale metropoliei se voru ingrigí de timpuriu de midiulócele intelectuale si banale, cari se ceru spre ajungerea scopuriloru bisericesci, scolari si fundationali, si in catu nu le-ar' succede loru de a puté intempiná cheltuielele recerute nici in urm'a colecteloru facute in afara de metropolia, — intru atat'a -si voru luá refugiu la statu spre ajutorire.

IX. Spre sustienerea unitatiei dogmatice si canonice intre cele dóue metropolii, — romana si serbia, precum si spre aperarea intereseloru comune ale relegiunei ortodoxe resaritene, se constata necesitatea unui sinodu comunu, constatatoriu din ambii metropoliti si din episcopii sufragani ai acestoru dóue metropolii.

Constituirea acestui sinodu se conerede contielegerei imprumutate cu congresulu greco-orientalu serbescu.

X. Recapitulandu cele expuse, statutulu organicu presente tractéza dara despre urmatóriele:

1. Despre parochii.
2. „ protopresbiterate.
3. „ monastiri.
4. „ eparchii si
5. „ metropoli'a.

Capu I. Parochi'a.

§ 1. Parochi'a cá comuna bisericésca este intrumirea crestiniloru cu midiulócele materiali si morali spre a sustiené un'a séu mai multe beserici, scóle si cimiteriu, unulu séu mai multi preoti si invetiatori, precum si celalaltu personalu trebuintiosu.

Astfeliu de parochia se numesce matre.

§ 2. Intrunirea aceloru crestini inse, cari nu suntu in stare a-si tiené parochu, scóla si celalaltu personalu trebuintiosu, se alatura la o parochia matre vecina sub nume de filia, avendu in afaceri bisericesci, scolari si fundationali asemenea drepturi si datoriele cu consocii loru din parochi'a matre.

§ 3. Déca vreo filia ar' vrea se se faca parochia matre, are a petitiuná la scaunulu protopopescu documentandu, cumca e in stare a se sustiené, cá parochia matre in intielesulu § 1.

Astfeliu de causa dupa ascultarea parochiei matre se substerne consistoriului respectivu spre decisiune finale.

§ 4. Déca vreunu strainu vré a se asiedia intr'o parochia si a se face membrulu ei, este datoriu a se legitimá inaintea sinodului parochialu, ca este de relegea greco-orientale si numai dupa astfeliu de legitimare si decursu de 6 septemani se va bucurá de incorporarea in acea parochia si de drepturile ei parochiale, dara va fi totu deodata datoriu a purtá si greutatile asemenea celorualti parochiani locali.

§ 5. Afacerile parochiei se indeplinescu 1. prin sinodulu parochialu, 2. prin comitetulu parochialu si a 3. prin epitropi'a parochiala. (Va urmá.)

Protocolu

din 7 Iuniu 1869

(Capetu.)

Dupa aceste reapucanduse de nou desbaterea asupra partiparei ori neparticiparei la congresulu preparatoriu rom. cat. dela Bud'a-Pest'a.

D. Basiliu Groze cerendu cuventu propune, cá acum de una data se nu se aléga la acelu congresu, ci se se faca pasii cuviniti spre conchiamarea unui sinodu provinciale prin metropolitulu nostru gr. cat. de Alb'a Iulia, in care se se pertracteze si decida asta causa.

D. Leontinu Luchi: se dechiaramu si facemu cunoscutu: ca m. vener. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a a gresitu procedur'a, si se ne rogamu de Excelenti'a Sa. metropolitulu gr. cat. de Alb'a Iulia cá densulu, cá capu alu provinciei nóstre bisericesci autonóme se ne conchiame in unu sinodu provinciale, in care tóta provinci'a nóstra bisericésca gr. cat. se-si póta esprime opiniunea in obiectulu acest'a.

RD. Simeone Tanco redicandu insemnetatea adunarei acesteia si competinti'a ei, dice se fimu pasivi, dara totusi cu activitate. Prin unirea cu Rom'a in cele 4 puncte amu acceptatu supremati'a jurisdictionale numai a Ponteficelui dela Rom'a cá capu alu bisericei, pre lunga care noi nu cunóscemu pre altulu cu jurisdictiune in beseric'a nóstra de catu pre metropolitulu si episcopii gr. cat.

Prin restaurarea metropoliei nóstre gr. cat. de Alb'a Iulia din partea santului scaunu apostolicu recastigá provinci'a nóstra bisericésca autonomi'a si propria. — Partinescse pre d. Basiliu Groze spre a nu participá la congresulu preparatoriu rom. cat. dela Bud'a-Pest'a, si propune una representatiune indreptata atatu catra m. ven. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a, catu si catra Excelenti'a Sa metropolitulu nostru pentru conchiamarea unui sinodu provinciale, in care pre lunga alte obiecte disciplinarie se se propuna si desbata si obiectulu de facia.

D. Basiliu Groze intreba: ca pre ce base provocá corulu episcopescu rom. cat. dela Bud'a-Pest'a directe pre m. ven. ordinariatele nóstre cá se aléga la congresulu preparatoriu?

5. D. Leontinu Luchi intréba: cum a urmatu m. ven. ordinariatu de Gherl'a unei directe provocari din partea archiepiscopiloru si episcopiloru rom. cat. incungiurandu-se, ma violandu-se calea autonóma a provinciei nóstre bisericesci, si pretende, cá in representatiunea, carea se va face si indreptá catra m. ven. ordinariatu si Excelenti'a Sa metropolitulu nostru se se puna espresu: „cá ne dóre pana la sufletu, ca m. ven. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a a urmatu una atare procedura.“ „Se primesce unanime, si adunarea esprime dorerea ei cu cuventele urmatóre: „ne dóre pana la sufletu, ca m. ven. ordina-

riatu gr. cat. de Gherl'a a urmatu afare procedura."

6. Propune mai incolo: că se facemu cunoscutu m. ven. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a, ca nu amu potutu implení ordinatiunea-i, si se rogamu pre Excelentî'a Sa metropolitulu nostru, că se conchiame catu mai curundu unu congresu séu sinodu provinciale in obiectula atensu. „Se primesce."

D. Cosma Anca pretende: că in representatiune se se puna motivulu: „ca la din contra vomu trece la neunire."

RD. Ioane Stefanu repune: acést'a ar' fi una spresiune prea cutediatória.

7. D. Ioane Florianu: nu e buna acést'a spresiune, ci se pronunciamu, ca ne dóre si ne pare reu, ca m. ven. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a a primitu ordinatiuni in modru vatamatoriu de autonomî'a provinciei nóstre besericesci metropolitane, si se dechiaramu, ca de alta data nici ca vomu primí astfeliu de ordinatiuni, ci le vomu lasá nepertractate. „Se primesce."

8. D. presiedinte face adunarei cunoscutu ca se facura pregatiri pentru ambele casuri: adica pentru alegere ori nealegere. Pentru casulu de alegere se consemnara numele aceloru persóne, cari ar' fi de recomandatu spre a se alege că representanti gr. cat. la congresulu dela Buda-Pest'a. — Pentru casu de nealegere, care se prevede din conferintiele preliminarie, se face pregatire de unu atare proiectu de representatiune.

Apoi provóca de nou intrég'a adunare, că se se dechiare inca una data, dóca vre se aléga ori nu la congresulu preparatoriu rom. cat. dela Buda-Pest'a. „Adunarea respunde: ca nu vre se aléga si pretende prelegerea proiectului de representatiune."

D. notariu Dr. Ioane M. Lazaru la invitarea domnului presiedinte prelege proiectulu de representatiune, care cetindusse si ascultandusse cu atentiune incordata, „se primesce intre aplause entusiastice de intrég'a adunare de alu seu." (Nr. G. 44.)

9. D. presiedinte propune apoi alegerea unei comisiuni, carea se revédia inca una data proiectulu de representatiune prelesu. „Se primesce si alegu dnii: Ioachimu Muresianu, Ioane Florianu si Maximu Popu. Totu de una data se decise, că spresiunile formulate cu ocasiunea desbaterilora de adi se se infereze in proiectulu de representatiune, din care unu exemplariu subscrisu de presiedinte si notariatu se se tramétia m. ven. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a, ér' altulu directe Excelentiei Sale metropolitului gr. cat. de Alb'a Iulia.

10. D. Ioachimu Murestanu propune: că proiectulu de representatiune prelesu si primitu unanime, se se subscria de toti membrii presenti ali adunarei si se pastreze că macilatoriu in archivu, ér' spediţionile ce se voru face catra m. ven. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a si Excelentî'a Sa metropolitulu gr. cat. de Alb'a Iulia se se formuleze cu adresele recerute de notariatu, si se se subscria numai prin d. presiedinte si dnii notari. „Se primesce acésta propunere diu cuventu in cuventu, si originalele proiectului de representatiune se subscrie de toti membrii presenti ali adunarei."

11. D. presiedinte roga adunarea, dupa ce desbaterea obiectului propusu e terminata, se se aléga una comisiune verificatória a protocolului in persónele domniloru: Leontinu Luchi, Ioachimu Muresianu, Ioane Florianu, Florianu Motiocu, Leone Pavelia si Maximu Popu. „Se primesce si se alege comisiunea verificatória a protocolului in persónele domniloru: Leontinu Luchi, Ioachimu Muresianu, Ioane Florianu, Florianu Motiocu, Leone Pavelia si Maximu Popu."

Dupa acést'a fiindu timpulu inaintatu, si terminandusse discusiunea obiectului propusu, d. presiedinte inchide siedinti'a la $1^1/_2$ d. am. si determina timpulu de readunarea conferintiei pentru desbaterea altoru cestiuni, si anume pentru de a alege unu membru in consiliulu scolasticu districtuale, că representante alu confesiunei, si a altoru 4 membri, că representanti ali cornlui invetiatorescu, la 4 óre d. am., dupa care intre strigate de „se traiésca" parasi sal'a.

Astfeliu protocolulu s'a inchiatu si subscrisu. Nasendu in 7 Iuniu 1869.

Gregoriu Moisilu m/p.,
vicariu eppu. foraneu.

Dr. Ioane M. Lazaru m/p.,
notariu.

Gabriele Verticu m/p.,
notariu.

Continuatu in 14 Iuniu 1869, despre verificarea protocolului din 7 Iuniu 1869, in presenti'a membriloru comisiunei verificatórie, si anumea dloru: Ioachimu Muresianu, Nicolau Besianu, pentru d. Leontinu Luchi, Leone Pavelia, Maximu Popu, Teodoru Dumbrava, pentru d. Ioane Florianu, I. Martianu, pentru d. Florianu Motiocu.

S'a prelesu protocolulu din 7 Iuniu 1869 si dupa unele modificari si indeplíniri „se aproba si dechiara de verificatu.

Astfeliu protocolulu s'a inchiatu si subscrisu. (Urmeza subscrierile dloru: presiedinte, ale notariloru si membriloru comisiunei verificatórie.)

Cronica esterna.

Respunsulu dlui ministru Cogalniceanu la adres'a dlui D. Ghica, ministru de externe:

(Urmare.)

„Toleranti'a religiósa este o virtute stravechia pe tiermurile Dunarei de diosu. De secoli, ospitalitatea data strainului este scrisa pe drapelurile nóstre, si, că o virtute stramosésca, ea este practicata si de noi atatu in palatulu bogatului catu si in bordeiulu seracului.

Istori'a este martura, ca in vremea candu in Spani'a omenii se ardea pentru opiniuni religióse, in vremea candu jidovii, că jidovi, se izgonia din Germani'a, Romani'a li acorda o larga ospitalitate, carea dens'a astadi si davine victima! Nu dara o asemenea tiéra póte fi teatrulu unei persecutiuni religióse, póte fi calificata de barbara si data prada reprobatiunei lumei civilisate.

De unu timpu incóce ni se aruncea sistematica aceste calificari. — Drésta, in calitate de ministru de esterne, cunosceti mai bine decatu mine causele secrete ale acestei rediicari subite de pavéze in contra nóstra.

Eu, că ministru de interne, nu potu dice de catu, ca opiniunea publica din strainatate este indusa in eróre, si ca cestiunea nu este bine cunoscuta. (Reu destulu! — R.)

In adeveru, in Romani'a, cestiunea jidoviloru nu este o cestiune religiósa; ea este cu totulu de alta natura. — Ea este o cestiune nationale, si totodata, o cestiune economica.

In Romani'a jidovii nu constituescu numai o comunitate religiósa decsebita(!); ei constituescu in tóta puterea cuventului o nationalitate, straina de romani prin origine, prin limba, prin portu, prin moravuri, si chiaru prin sentimente.

In Romani'a israeliţii nu suntu ceea ce ei suntu in tierile civilisate, adica: Franci'a, englesi in Angli'a, italiani in Itali'a, germani in Germani'a, deosebinduse de ceilalti locuitori ai aceloru tiere numai prin religiune, éra in tóte celelalte fiindu asimilati cu deseversire cu celelalte clase ale populatiunei; si acést'a cu multu inainte de a fi dobanditu acele drepturi, pe cari ei le reclama in Romani'a inainte de a fi devenitu de faptu romani.

Si guvernu si natiune, avemu totu dreptulu si datori'a de a nu ingrigi de progresulu acestei natiune straine, ce sta in midiulocelu nostru, si care necontenitu sporesce prin emigrarea jidoviloru din Galiti'a si Podoli'a, invecinate provincie ale vechiei Polonie.

Nu este, prin urmare, la midiulocu persecutiune religiósa; ca-ci, de ar' fi asia, israeliţii ar' intempina interdictiuni séu restrictiuni in exercitiulu cultului loru, cosa ce nu este. Sinagogele loru nu s'ar redica libere alaturea cu besericele crestine. Invetiamentulu loru religiosu, publicarea cartiloru loru de cultu, asemenea nu ar' fi invoite.

Déca rabinatulu, déca invetiamentulu religiosu, déca institutiunile de crescere si de binefacere suntu mai inapoiate la jidovi decatu la crestini, caus'a este insasi pucin'a initiativa si gradulu inapoiatu de cultura a marei maioritate a israelitiloru, si in deosebi aceloru de preste Milcovu. Pucinulu progresu ce israeliţii din Moldov'a au facutu in ultimii ani in aceste ramuri ale imbunatatiriloru religióse si sociale, acést'a o datoresa numai guvernului romanu, si, se-mi fia permisu de a o dice, si mie in deosebi, carele in intreitulu rondu, candu amu avutu onóre a fi pusu in capulu ministeriului de interne, chiaru cu compromiterea mea inaintea compatrioţiloru mei, si trebuie se o dicu, si in contra vointiei si prejudeciloru maioritatei israelitiloru, amu lucratu cu staruintia la luminarea tineriloru loru si la asimilarea loru cu ceilalti locuitori ai Romaniei.

Eu me voiu opri aici, in privinti'a lucrariloru mele; voiu lasá se vorbésca pentru mine alaturatele acte (liter'a A si B), cari mi s'au adresatu de catra cei mai notabili israeliti din Iasi si din Bucuresci, si ale caror'a nume trebuie se fia bine cunoscute aliantiei israelite din Parisu.

Din cetirea aceloru acte credu, ca d. marquisu de la Valette va dobandi convictiunea, ca insii cei mai luminati dintre israeliţii se plangu de ignoranti'a si de prejudeciele marei maioritati a corelegionariloru loru, si ca aici este obstacululu celu mai mare, care va impedecá pentru multu timpu inca realtiarea culturei israelitiloru, si prin urmare si asimilarea loru cu romanii.

Va mai vedé Exc. Sa, ca in vreme candu celelalte populatiuni si comunitati din tiéra reclama o largire de drepturi in ocarmuirea afaceriloru loru, cei mai de frunte israeliţi reclama desfiintiarea autonomiei ce li s'a datu că unu daru funestu, pentru ca i lasa prada ignorantiei si prejudecieloru multimei.

In fine, totu acele acte voru aratá ministrului francesu totu ceea ce eu in succesivele mele administratiuni amu facutu pentru luminarea si invetiatur'a israelitiloru, si ca, prin urmare, numai administratiunei din care amu onóre a face parte, si mie in deosebi, nu ni se póte arunca numele de barbari si de persecutori in materia de religiune.

Amu tractatu partea nationale, si in trécatu si acea religiósa a cestiunei; voiu abordá acum si partea economica.

Toti aceia cari au visitatu Principatele, si in deosebi Moldov'a, s'au inspaimantatu de aspectulu tristu, spre a nu dice mai multu, ce lu infaciséza israelitii polonesi, cari imporpórza orasiele nóstre. Candu ei au cercetatu mai in fondu comercialiu, industri'a si mediele de vietuire ale acestei multime, acesti calatori s'au spaimantatu si mai multu, ca-ci au vediutu, ca jidovii suntu consumatori fara a fi producatori, si ca marea, si potu dice singur'a si principal'a loru industria este debitulu beuturiloru. — Representantii poteriloru cari residu in Iasi, amu convictiunea, ca ei insii recunósca acestu reu grozavu ce róde anim'a Moldovei; si déca mi-aru fi permisu a chiamá de martoru pre unulu din acesti agenti ai poteriloru europene, cari, că poteri crestine, trebuie se aiba mila si pentru crestinii din Moldov'a, n'asiu avé trebuintia se recurgu la numeni altulu de catu la insusi consululu Franciei din Iasi.

De acea, nu de astadi, ci deapururea, in totu timpulu si sub tóte regimurile, toti domnii, toti barbatii de statu ai Romaniei, toti acei ce pórta unu interesu viu pentru tiér'a loru, s'au preocupatu de necesitatea de a opri esploatarea poporului romanu prin unu altu poporu strainu lui, — prin jidovi.

Unulu din medicle adoptate, si care si astadi este in vigóre, — voiu doredi-o mai diosu, — este acel'a care opresce jidoviloru statornicirea de domiciliu in sate, si in specialu specularea beuturiloru.

Si in adeveru, jidovii, prin insasi constitutiunea proprietatei fonciarie in Romani'a, suntu pusi in positiunea escepţionale de a nu poté avé, de a nu -si statornici unu domiciliu in comunele nóstre rurale.

Acést'a, pentru ca dupa legea fundamentale a tierei numai acei ce apartienu la unu ritu crestinu potu cumpará mosii séu domenie. Parti mici de pamentu, asemenea, jidovii nu potu cumpará, fiindu ca proprietatea fonciara mica nu este fondata in Romani'a decatu dela 14 Augustu 1864, — dat'a legei rurale, si ca, dupa acésta lege, fostii clacasi suntu marginiti de a-si vinde proprietatile loru in terminu de 30 ani.

Asia dara, jidovii nu au si nu potu dovedi, ca afara de cuprinderea orasieloru, ar' avé o singura palma de pamentu, care se i indreptuiésca a sprijini plangerea loru, adica ca ar' avé in sate domiciliuri, si ca administratiunea i ar' fi izgonitu din aceste domiciliuri.

Jidovii, in sate, nu suntu decatu chiriasi de case, pre cari le au naimite cu plata de casturi, dela unu pana la trei ani. Si nici din aceste domiciliuri provisorie carciumarii si accisarii jidovi n'au fostu izgoniti, pentru ca mesur'a recomandata prefectiloru prin circulari'a mea din 15 Ianuariu 1869 (vedi liter'a C) nu are altu scopu decatu a opri pre proprietarii fonciari si pre comune de a inchiriá carciumele si accisele la jidovi, acést'a potrivitu legei existente. Circulari'a mea dice categoricu, ca contractele de inchiriare se fia respectate pana la terminulu loru.

In cancelari'a ministeriului meu, eu amu, pe judecie si pe plase, liste nominale si speciale de jidovii carciumari si accisari, a caror'a contracte s'au implinitu, si de acei ce, avendu contracte legalisate si cu terminu mai lungu decatu 23 Aprile (5 Maiu) au remasu in sate. Suntu, prin urmare, pusu in positiune de a cunósce conditiunea fiacariua din acesti chiriasi, si déca unui'a macaru din ei i s'a facutu vreo strambatate, la cea antaiu plangere eu ei voiu face dreptate, precum deja amu facutu la toti aceia, cari au cerutu leginti'a mea interventiune.

Asemenea nu este esactu, ca nu s'au datu carciumariloru si accisariloru, ale caror'a contracte au espiratu, terminile necesarie pentru a incassá datoriele loru dela locuitori. Din contra, eu amu datu mai multe circulare in acésta materia, si zilnicu dau ordine administratiuniloru judeciane de a invoi asemenea termene. Déca cu aceste ordine, subalternii au comisu abusuri, eu voiu face totu ce-mi va fi in potintia spre a le reprimá; si deja amu cerutu prefecturei de Barladu de a-mi dá o lamurire esacta in privinti'a israelitiloru ce se pretindu, ca s'a insgonitu cu violentia din satele acelui judeciu.

Spre a me resumá: eu nu amu scosu pe nici unu evreu din domiciliulu seu, pe simplulu cuventu, ca dupa tóte legile tierei, israelitii in Romani'a nu au dreptu de domiciliu in sate, precum acest'a este casulu si in Serbi'a.

Eu amu marginitu numai inchiriarea pe viitoriu de carciume si accisuri la israeliti, si mai in specialu la acei ce se numescu galitiani si podoliani. Mesur'a acést'a este intemeiata pe regulamentulu organicu si pe legea votata de adunarea generala, si sanctionata de dlu Michailu Sturza, si pre care nici o lege posteriora n'a desfiintiat'o pana astadi, ba chiaru toti ministrii de interne, si inainte si in urm'a conventiunei, au ordonatu si mantienutu aplicarea ei. Dovéda suntu ordinele predecesoriloru mei si anume: din 17 si 28 Iuniu 1861, din timpulu ministeriului dlui Costaforu, din 5 Februariu 1866 subscrisu de generalu Florescu, din 11 Martiu si 11 Aprile 1866 catra prefectur'a Rimnicu-Sarata, subscrisu de principele Demetriu Ghica etc. etc." — (Va urmá.)

Ordine de di pre óste.

Spre a se aplicá art. 65 din legea dela 11 Iuniu 1868, asupra organisarii puterei armate in Romani'a, care dice: „Pentru facilitatea si intinderea mai repede a instructiunei militare in militii si guarde orasiene, la fiecare scóla de primaria de judecin se voru predá cunosciintiele elementari trebuintióse unui militariu. Oficirii din armat'a permanenta, din dorobanti si granitiari séu din cadrele permanenti ale militiei suntu datori a predá aceste cunosciintie"; se ordona siefiloru militari cei mai vechi din garnisónele unde suntu asemenea scóle, cá dupa invitati'a ce voru primi dela dnii prefecti respectivi, se destineze oficirii trebuintiosii, cá se predé asemenea cunosciintie.

Spre a inlesni lucrarea predarei cursuriloru, voiu insarciná o comisiune cu elaborarea unui opu propriu pentru acestu finitu. Pana la terminarea lui, oficiorulu destinatu va predá aceste materie, dupa cum se va pricepe mai bine.

Precum suntu convinsu, ca toti voru intielege importanti'a unei asemenea dispositiuni a legei si ca voru pune tóta silinti'a de a respandi instructiunea militaria in poporulu romanu, asemenea suntu incredintiatu, ca in acele scóle oficirii voru sci a desvoltá adeveratele si sanetósele principii militarie de disciplinare si onóre.

Ministrulu de resbelu, G. Manu.

Nr. 48, Iuniu 21. „Mon."

Belgradu 13 Iuliu. Sesiunea Skupcinei s'a inchisu prin discursulu regentiei, care dice: „Dupa 50 de ani, Serbi'a termina acum actulu celu mai mare de independintia, dandu-si o constitutiune, in care repansa mari garantii pentru consolidarea tronului. Se unimu dara libertatea cu ordinea, si tiér'a va prosperá." —

Parisu 13 Iuliu. In corpulu legislativu, cu ocasiunea cetirii procesului verbale, Jules Favre protesta la contradictiunea existente intre mesagiu si decretulu, care proroga camer'a.

Favre dice, ca decretulu este o necuviintia. Reclamatiuni, scomote, chiamari la ordine. Presiedintele chiama pe Favre la ordine. Favre continua discursulu seu, dara nu se aude din caus'a scomotului. Stang'a aplauda. Presiedintele chiama din nou pe Jules Favre la ordine. Presiedintele se mira, cum a dóu'a di, dupa unu mare actu liberalu, se ivescu protestari, ceea ce este contrariu nu numai regulamentului, dara chiaru sentimenteloru natiunei. Camer'a se retrage intr'unu modu silentiosu. — Este probabilu, ca Latour d'Auvergne, ambasadoru la Londona, va deveni ministru de externe si va fi inlocuitu la Londonu prin Lavalette.

Parisu 16 Iuliu. Urmatórea compunere a ministeriului este privita cá secura: Forcade de la Roquette, ministru de interne, Duvergier la justitia, Latour d'Auvergne la afacerile straine, Magne la finantia, Zergux la agricultura, Grossier la lucrarile publice, Rigault la marina, Niel la resbelu.

Londonu 12 Iuliu, nóptea. Camer'a a adoptatu bilulu pentru beseric'a irlandesa, dupa a trei'a citire, cu emendamentele aprobate deja mai dinainte si unu nou emendamentu, propusu de lordulu Devous, prin care vechii episcopi irlandesi incetéza de a mai fi membrii in camer'a pairiloru. —

Madridu 12 Iuliu. Se asecura, ca partit'a unionistiloru nu lasa generalului Prim liber'a actiune pentru reconstituirea ministeriului; cu tóte acestea elu spera, ca va isbuti. Pana astadi se crede, ca Figuerelas, Sagast'a si Topette voru remané in ministeriu. —

Madridu 16 Iuliu. Camerele s'au amanatu pana la antaiu Octobre. — „Mon."

Varietati.

INVITARE

la conferinti'a literaria publica a societatii de leptura a junimei rom. dela gimnasiulu gr. cat. din Beiusiu.

Subscris'a societate de leptura petrunsa de influinti'a binefacatória a intruniriloru literarie, a decisu se tiencá si estu timpu conferintia literaria publica. Spre acestu scopu s'a aflatu mai acomodatu timpulu inchiarei anului scólasticu curente, adica 1-a Augustu c. n. diu'a St. Ilie; drepta aceea invitanduse cu onóre toti romanii binesimtitori, se comunica aici urmatoriulu programu:

1. Unu „Mersu nationalu", executatu de corulu instrumentalu.

2. „Cuventu de deschidere", rostitu prin conducatoriulu societatii.

3. „Barcarol'a venetiana", poesia de V. Alesandri, ari'a de Isidoru Vorobchieviciu, cantata de corulu vocale.

4. Disertatiune despre originea limbei romane cu o schitia din literatura de d. I. Monastereanu.

5. „Nicolau Balcescu murindu", poesia dechiamata de Dionisiu Bucescu.

6. „Cantecu voinicescu", poesia intonata de corulu vocale.

7. „Mórtea lui Mihaiu eroulu", schitia istorica, propusa de Ioane Bursu.

8. „Romanulu catra Tataru", poesia de V. Alesandri, ari'a de Flechtenmacher, cantata de corulu vocale.

9. „Cimpoile", produse pe violina de Alexandru Campianu, acompaniatu pre guitare de Alex. Draganu si Ioane Clintocu.

10. „Poesi'a romana", disertatiune de Augustinu Rubenescu.

11. „Geniulu natiunei", poesia de Ios. Vulcanu, dechiamata de Vasiliu Popu.

12. „Romanulu", de G. Teutu, poesia cantata in duetu de Mihaiu Ferlivieiu si Iustinu Varga.

13. „Dialogu despre renegati", compusu si predatu de Moise Toma si Atanasiu Tuducescu.

14. „Catra renegati", poesia de Atan. Tuducescu, dechiamata de Mich. Ferlivieiu.

15. „Un'a piesa nationala", executata de corulu instrumentalu.

16. „Versulu unui romanu", poesia de A. Muresianu, dechiamata de Teodoru Maioru.

17. „Cuventu de inchidere", rostitu prin conducatoriulu societatii.

18. „Resunetulu" (Desteptate romane), intonatu de corulu vocale.

Inceputulu conferintiei literarie va fi la 10 óre diminéti'a dupa sant'a liturgia; éra séra la 6 óre se va arangia petrecere de jocu. Speramu, cumca onoratulu publicu, carele si pana aici ne-a petrecutu cu interesu viu, nu va pregetá a ne onorá si acum cu prestimata-i presintia.

Datu in Beiusiu 15 Iuliu 1869.

Teodoru Rosiu, Aug. Rubenescu,
prof. gimn. conducatoriu soc. not. coresp.

Celelalte diurnale romane suntu rogate a publica acestu programu in colónele loru. —

— **Dict'a Ungarici** se fini pentru sesiunea acésta in 15 Iuliu, amananduse pana candu se va rechiama de nou, si de altfeliu lipsira deputatii pe de diumetate dela ceremoni'a inchiderei, fiindu dusi la ale sale. In sied. din 12 se primi conventiunea postale cu Romani'a si Serbi'a si se désbatu proiectulu pentru calea ferata Ungari'a-Galiti'a. — Se publicá si sanctiunarea legei pentru conscrierea poporului. —

— **Recrutarea.** Dela min. de aperarea tierei a esitu mandatulu pentru recrutare. Pentru completarea armatei — se voru chiama la arme junii nascuti in anii: 1849, 48, 47, 46 si 45, cari toti voru trage sorti, pentru absenti va trage sorte imputeritulu séu antistele comunale. Reclamatiunile pentru liberare din cause familiari se voru resolvi deodata numai de catra comisiunile asentatórie: adica uniculu fetioru séu ginere alu neputintiosiloru parinti séu mame veduve, nepotulu unui mosiu (tata bunu) neputintiosu, déca i a muritu fetiorulu, si fratele orfaniloru minoreni, se intielege, déca sustienu pe neputintiosi, se libera si fiii neleginiti pentru sustinerea mamei betrane; si déca uniculu séu mai multi frati se afla in armat'a de linia séu in reserva, altu frate inca se elibera, precum si cei mai tineri de 18 ani si cari suntu neputintiosi. Ginerii trebuie se alature dechiarare in scrisu, ca voru ingrigi de socrii cá fiii proprii. In contra respingerei reclamarii din partea comisiunei asentatórie, in restimpu de 8 dile dela primirea resolutiunei se póte lua recursu iute la ministeriulu pentru aperarea tierei prin oficialulu supremu alu cercului. —

— **Cá voluntiri** cu favóre de a servi numai unu anu dela 1-a Oct. 1869 pana la 1870 se mai primescu dela 17 ani in susu junii si studentii pana in diu'a de 15 Augustu numai, adica pana la inceputulu recrutarei, numai se dovedésca etatea legiuita 20 ani, invoirea parinteloru la spese, déca nu se primesce pe spesele statului si ca s'a presentatu la asentare, déca e mai de dile. Cei inscrisi cá voluntiri in timpu de pace -si potu servi anulu candu voru vre pana la an. 25 — pentru studia. — Petitiunile de primire cá voluntiri se dau la comand'a de trupe cea mai aprópe. Si studentii din cele 2 clase gimn. superióre trecuti de 18 se potu inscrie cá voluntiri cu conditiune, déca vreu se invetia si acei 2 ani si déca invetia cu succesu, potu servi dupa decurgerea acestoru 2 ani, déca pana la 25 ani póte servi anulu de voluntiri. — Asia iute si cu intetire pentru inscriere. —

— (Statistic'a ostasiésca.) Puterile europene sustienu pe pitioru una armata de 7 miliône 500 mii fetiori; déca unu soldatu cu tóte trebuintiele consta pe an. 470 fl., atunci vinu pe di spese pentru sustinerea acelei armate 9 miliône 600 mii fl., pe luna 288 mil., pe anu 3 miliarde 356 mil. —

Escriere de concursu.

La gimnasiulu romanu din Naseudu — unde cu inceputulu anului scolasticu 1869/70 se va deschide si clas'a a VII suntu de ocupatu mai multe statiuni de profesori ordinari, apoi una statiune profesorale pentru desemnu si caligrafia.

Cu fiecare statiune este impreunatu unu salariu anuale de 600 v. a. si 80 fl. v. a. relutu de locuintia.

Aspirantii de a fi alesi de profesori ordinari si suplicele loru concursuali asternuande la subscris'a comisiune multu pana in 10 Augustu 1869 voru aré a documentá:

a) cumca pana acuma au avutu una purtare buna morale,

b) cumca sciu perfectu limb'a romana, carea este limb'a invetiamentolui,

c) cumca au absolvitu gimnasiulu si au facutu examenulu de maturitate cu succesu bunu,

d) cumca au absolvitu cursulu filosoficu la vreuna facultate filosofica, si au facutu examenulu de profesore,

e) cei cari voru cunósce deplinu si limb'a maghiara si germana se voru preferi.

Pentru profesorele de desemnu si caligrafia, — care pre langa gimnasiu va avé se propuna elementele si in scól'a normale, — pre langa recerintí'a din punctulu a), se pretinde, cá se fi absolvitu scól'a reale superióre si cursulu prescrisu la unu institutu politechnicu cu succesu bunu si se fia declaratu de autoritatile competinte de calificatu pentru una atare catedra.

Din siedinti'a comisiunei administratórie a fondoriloru scolare. — Naseudu in 4 Iuliu 1869.

Presiedinte
2—3 Ioane Floriano.

CURSURILE

la bursa in 20 Iuliu 1869 sta asia:

Galbini imperatesci — — 5 fl. 92½ cr. v. a.
Augsburg — — — 122 „ — „ „

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.